

Thema: En tòch...

PREEK

**naar aanleiding van Habakuk 3,17-18
voor de dankdag voor gewas en arbeid
op 4 november 2020**

Liturgie

Votum en groet

Toelichting bloemstuk

Psalm 65 : 1,2 NPB Vanuit de stilte klinkt ons zingen

Gebed – we spreken samen het Onze Vader uit

Schriftlezing

- Habakuk 3,1-19

Psalm 65 : 3,4,5 NPB De bergen plant U in de aarde

Preek over Habakuk 3,17-18 – En tòch...

OTH 140 Al zou de vijgenboom niet bloeien

Belijdenis van geloof

- Zondag 9 H.C.

Gezang 177 : 4 GK Vader van het leven, ik geloof in U

Dankzegging en voorbede

Collectemoment

LB 910 : 1,2,3,4 Soms groet een licht van vreugde

Zegen

Gemeente van de Heer Jezus Christus,

De laatste keer dat we als gemeente in z'n geheel bij elkaar konden zijn was op biddag, in maart.

Ik weet niet hoe het jullie vergaat (zelf kon ik er toen niet bij zijn), maar ik kon toen niet bevroeden dat we slechts een paar dagen later de deuren van de kerk dicht moesten houden. Voor het eerst sinds we hier in De Levensbron bijeenkomen bleef het op zondag stil in en om de kerk. Zelfs de buurt merkte het...

We hadden er toen net zomin een idee van hoe lang het allemaal zou gaan duren. Om nog maar te zwijgen wat het ons allemaal zou brengen.

Nu, bijna acht maanden verder, is er nog steeds zoveel onduidelijk.

Gelukkig zijn de verpleeghuizen – anders dan begin dit jaar – nog open, althans grotendeels.

Gelukkig dat onze jeugd nog – ook anders dan begin dit jaar – naar school kan.

Goed dat we hebben geleerd om de kerkdienst thuis te volgen.

Maar wat je óók merkt – ik merk het in elk geval – is dat vermoeidheid toeslaat.

In het begin was er – tot in het parlement toe – veel steun voor het beleid van de regering. Met aandacht volgden we de persconferenties van onze premier, we hadden begrip voor adviezen van OMT en RIVM.

Maar het lijkt of die steun aan het afkalven is.

Het lijkt of er steeds vaker vraagtekens gezet worden achter maatregelen die de overheid neemt.

Of complottheorieën steeds meer voet aan de grond krijgen.

We zijn het een beetje beu.

We verlangen ernaar dat het weer 'normaal' wordt...

Dan heb je het nodig dat er iemand is die je aanspoort om vol te houden.
Vanavond is het de profeet Habakuk die dat doet.

*Al zal de vijgenboom niet bloeien,
al zal de wijnstok niets voortbrengen,
al zal de oogst van de olijfboom tegenvallen,
al zal er geen koren op de akkers staan,
al zal er geen schaap meer in de kooien zijn
en geen rund meer binnen de omheining...*

Het komt goed mensen!

Dat klinkt door in die woorden.

*Al zouden alle olievoorraden op raken,
al zouden de schappen van de supermarkt leeg blijven,
al zou er geen oogst meer binnengehaald kunnen worden,
al zouden land en stallen leeg blijven
al zou er geen koe meer grazen in de wei...*

Dat gaat nog een stukje verder dan wij hebben meegemaakt de afgelopen maanden.
Bij alle beperkingen konden wij onze boodschappen nog doen, onze voorraden aanvullen, onze huizen warm krijgen – en wat nog meer.

Ik weet het: er waren er ook die behoorlijk beperkt waren in mogelijkheden, er waren er ook die de dupe zijn geworden van alle toestanden waar we de afgelopen maanden mee te delen hadden. Het virus van de eenzaamheid sloeg toe. Soms nog harder dan dat van de pandemie. En de situatie betekende een aanslag op mensen met een bedrijf, een aanslag op mensen met een kwetsbare gezondheid.

Dat wil ik helemaal niet onderschatten.

Maar wat Habakuk hier tekent – dat is een situatie die nòg erger is.

Nòg ingrijpender.

Nòg ontwrichtender.

Habakuk heeft het meegemaakt – hoe het volk van God onder de voet gelopen is door de Chaldeeën, dat zijn de machthebbers van Babylonië, een rijk dat het in zijn dagen, zo'n 6 eeuwen voor Christus, voor het zeggen had in de wereld.

Habakuk heeft het meegemaakt – wat dit betekent voor het volk waaraan God zich ooit had verbonden, zijn volk Israël.

Habakuk – hij tekent het met donkere kleuren, vol angstaanjagende dreiging, hoe Gods volk onder de voeten is gelopen door de nieuwe machthebber.

Maar laat je niet inpakken door machthebbers – zo maakt de profeet duidelijk.

Habakuk – hij maakt in naam van zijn Zender duidelijk hoe de HEER het er niet bij laat zitten.

De HEER komt eraan!

En voor Hem uit gaat de pest.

En koorts volgt Hem op de voet (3,5).

Zo benoemt Hij het in het gebed, waarmee zijn profetie eindigt.

Daarin is straks ook sprake van een vijgenboom en een wijnstok.

Maar denk alstublieft bij het ingrijpen van God niet aan een soort vakantiesituatie in een vakantieressort, waar je *all inclusive* verwordt wordt.

Niets daarvan.

Als de HEER zich aandient – dan barst er een enorm geweld los.

De bergen zien U – en beven van angst... (vs. 10).

De HEER van de hemel en de aarde begint zijn bevrijdingsoffensief.

Hij trekt langs dezelfde weg op waarlangs Hij zijn volk destijds liet gaan, toen Hij het bevrijd had uit de greep van de farao van Egypte.

De HEER is het die zich onderweg doet gelden – in macht en majesteit.

Hoor hoe dreigend het klinkt:

Grimmig schrijdt U voort over de aarde (3,12).

U rijdt over de zee met uw paarden (3,15).

Net zoals het ging toen de HEER zijn volk bevrijdde uit Egypte – vol macht en majesteit.

Net zoals het de machtige farao van toen verging – toen hij met z'n wagens en z'n ruiters verging de Rietzee.

Wat een geweld barst er los – als God laat merken wie Hij is!

Als God de macht van de sterke breekt.

Dat is een machtige boodschap – ook voor ons vandaag.

Het laatste woord is niet aan een mens of een machthebber.

Het laatste woord is niet aan een virus of aan een terrorist.

Het laatste woord is aan Hem die in zijn Zoon Christus oprukt om de wereld te bevrijden uit de greep van zonde en dood.

**

En tòch...

Heerlijk om te horen dat je vertrouwen mag hebben en vertrouwen mag houden.

Toch doen!

Heerlijk om daar op deze dankdag voor gewas en arbeid bij stil te kunnen staan.

Dat is goed – zeker als je bedenkt hoeveel er, ondanks alle beperkingen die er de afgelopen maanden waren, nog mogelijk is.

Maar denk nou niet met de boodschap van Habakuk in handen dat het straks wel weer 'normaal' wordt – als je maar op God vertrouwt.

Dat de vijgenboom wel weer z'n vrucht zal dragen.

En dat de wijnstok z'n opbrengst wel weer zal leveren.

Het staat er *niet* – bij Habakuk.

Er staat juist dat die vijgenboom géén vrucht draagt.

Net zomin als de wijnstok een druivenpluk toelaat.

Het kan dus nòg erger – met die oogst van de olijfboom, die opbrengst van het land, die dieren in de stal.

Het kan nog erger...

Hoor – wat dat met de profeet doet.

Ik beefde van binnen – bij alle vertrouwen dat deze man uitstraalt laat het hem niet onbewogen. Integendeel!

Ik stond te trillen op m'n benen – als je weet wat het betekent dat je de handen mag vouwen, je zorgen bij de Heer mag neerleggen, je rust erin mag vinden dat het met Hem en door Hem goed komt – dan nòg wil dat niet zeggen dat het je diep kan raken, heel diep.

Wachtend op de dag van onheil... Wat klinkt dat onheilspellend uit de mond van de man die dit alles moet ondergaan.

Wij weten niet wat ons nog staat te wachten.

Vandaag mogen we danken – voor alles wat er nog wèl kon en wat er nog wèl mogelijk was.

Maar er is niemand die ons kan zeggen dat het daarmee gedaan is.

Er is niemand die ons kan zeggen dat het niet erger kan worden.

En dan hoeven we het – hoe voor de hand liggend ook – niet eens te beperken tot de situatie rondom het virus dat rondwaart en ons zoveel beperkingen oplegt.

We mogen ook verder kijken.

Verder – als het gaat om religieuze uitwassen, als het gaat om fanatici die hun geweer leegschieten in de stad, die hun mes zetten in de keel van een man die ze haten...

Verder – als het gaat om de wereldsituatie en de gevolgen van de verkiezing van een president in Amerika.

Verder...

Mensen, wij moeten verder.

Wij moeten verder – ook als gemeente.

Verder in deze tijd en in deze omstandigheden.

En denk niet dat dat wel gaat lukken.

Ik hoorde dit alles en ik beefde van binnen – zegt Habakuk.

En er is geen enkele reden om hem dit niet na te zeggen.

Om hier een evangelie van goedkope dankbaarheid te brengen, zo van: met ons komt het wel goed, mensen.

Als de basis van je vertrouwen is dat het wel overwaait, dat het wel went, dat we hier gelukkig in een regio zitten waar het nog niet zo erg is – dan is het goed om te luisteren naar wat Habakuk ècht zegt.

Zelfs als het nòg erger wordt.

Nòg erger – of het nu gaat om economie of gezondheid, of het je nu treft in je portemonnee of in je pensioen.

En tòch...

Zelfs dan – misschien moet ik wel zeggen: *juist dan* komt het erop aan om het Habakuk, de man van de vijgenboom, na te zeggen:

...toch zal ik juichen voor de HEER,

jubelen voor de God die mij redt.

Wat is deze tijd een test.

Een test op wie wij ten diepte rekenen.

Een test als het gaat om ons geloof.

Eens test als het gaat om de vraag: hoe diep zit het nu eigenlijk bij jou en bij mij?

Wat een geluk dat we de afgelopen tijd brood op de plank hadden.

We danken God er vandaag voor!

Maar als het je hoogste geluk is...

Wat een geluk dat we hier in een regio met weinig besmettingen zitten.

Maar als het je hoogste geluk is...

Wat een geluk dat het onze baan niet heeft gekost, als je bedrijf er niet aan onderdoor is gegaan.

Maar als het je hoogste geluk is...

Nee, ik onderschat niet de impact die het heeft – als je bedrijf kapot gaat aan de corona, als je vanwege een *lockdown* ongewild thuis kunt blijven, als je...

Maar sta op een dag als deze – dankdag! – in een tijd als deze – “alleen samen krijgen we corona eronder” – als je blijft stil het *en tòch* van Habakuk.

En tòch – ja het kan nog erger worden, laten we het niet onderschatten.

Dat is de ene kant van dat *en tòch*.

Maar dan ook dat andere *en tòch*: ik weet dat ik – net zoals Habakuk het deed – m'n handen mag vouwen, God mag danken.

Danken – niet alleen voor wat we kregen aan mogelijkheden, kansen, eten en drinken, baan en bedrijf...

Danken – vooral hierom dat we in alles onze kracht mogen zoeken in Hem.

Hij verdient onze lof – wat er ook gebeurt.

Hij is het die ons redt – in Hem die de Machthebber is van kerk en wereld, zijn Zoon Jezus Christus.

Ik begon ermee dat het in maart de laatste keer was dat we als gemeente zonder beperkingen konden samenkomen.

Gelukkig hebben we daarna veel mogen leren, veel mogen krijgen, vooral in de beeldverbinding die er kwam.

Maar het werd niet meer zoals het was.

Misschien is dat maar goed ook.

Als de afgelopen tijd ons iets geleerd heeft – dan is het wel hoe afhankelijk we zijn.

Afhankelijk – van bevoorrading, gezondheidszorg, werk.

Alle reden om God daar vanavond voor te danken.

En tòch...

Als dat alles is.

Als het nieuwe normaal waar we naar verlangen er weer één is dat we opgaan in ons werk, opgaan in ons zelf, opgaan in onze welvaart – denk dan nog eens aan Habakuk.

Aan die vijgenboom die *niet* meer bloeit.

Aan die wijnstok die *geen* vrucht draagt.

Vraag je eens af welke vijgenbomen en wijnstokken er bij jou nog omver gehaald moeten worden, voordat je het ècht wilt geloven.

Wat zou het met jou, met mij doen – als je nòg meer moet inleveren, als de mogelijkheden nòg minder worden, als je nòg meer last hebt van de eenzaamheid, als je situatie nòg nijpender wordt...

Zou je dan nog danken?

En tòch...

Ja, dan tòch mag je juichen.

Juichen in Hem die Heer is van de wereld.

Heer van leven: *Hij die ons redt!*

Toch!

Amen.